www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

D

Paper-II

POLITICAL SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ....

(Name) ....

2. (Signature) ....

(Name) ....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

JUN - 15219

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **40** Number of Questions in this Booklet : **100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

Prepp
Your Personal Exams Guide

Prepp Your Personal Exam Guide

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

JUN - 15219/II—D

Political Science
Paper II
राजनीति विज्ञान
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. One of the key features of development administration is that it :
   (A) Emphasizes on regulatory work
   (B) Emphasizes on rule-bound conduct
   (C) Emphasizes on centralization
   (D) Emphasizes on participation

2. The New Public Administration advocated :
   (A) Management science approach
   (B) Efficiency and economy
   (C) Social relevance based approach
   (D) Value neutrality

3. The Minnowbrook Perspective and Frank Marini are associated with the emergence of :
   (A) New Public Administration
   (B) Development Administration
   (C) Scientific Management
   (D) Rational Choice Theory

1. विकासात्मक प्रशासनाचे एक महत्त्वाचे वैशिष्ट्य म्हणजे :
   (A) नियंत्रणात्मक कार्यावर भर
   (B) नियमबद्धतेवर भर
   (C) केंद्रीकरणावर भर
   (D) सहभागप्रधानतेवर भर

2. नव लोकप्रशासन .... याचा पुरस्कार करते.
   (A) व्यवस्थापन शास्त्र दृष्टिकोन
   (B) कार्यक्षमता आणि काटकसर
   (C) सामाजिक प्रस्तुततेवर आधारित दृष्टिकोन
   (D) मूल्यनिरपेक्षता

3. दि मिनोब्रूक परिप्रेक्ष्य आणि फ्रँक मेरिनी या ....च्या उदयाशी संबंधित आहे.
   (A) नवलोकप्रशासन
   (B) विकासात्मक प्रशासन
   (C) शास्त्रीय व्यवस्थापन
   (D) विवेकी निवड सिद्धांत

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

4. Which one of the following subfields emphasized on values and ethics ?
   (A) Comparative Public Administration
   (B) New Public Management
   (C) New Public Administration
   (D) Rational Choice Theory

5. Which one of the following actions is indicative of 'integral' dimension in the working of an organization ?
   (A) Filing papers
   (B) Planning
   (C) Staffing
   (D) Coordinating

6. Give the *correct* answer by using the correct code given below :

   Assertion (A) :

   Some scholars have ridiculed and rejected the principles of administration as "myths" and "proverbs".

   Reason (R) :

   For almost every principle, one can find an equally plausible and acceptable contradictory principles.

   Codes :

   (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
   (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
   (C) (A) is true but (R) is false
   (D) (A) is false but (R) is true

4. खालीलपैकी कोणत्या उपशाखेचा भर मूल्य आणि नैतिकतेवर आहे ?
   (A) तुलनात्मक लोकप्रशासन
   (B) नवलोकव्यवस्थापन
   (C) नवलोकप्रशासन
   (D) विवेकी निवड सिद्धांत

5. खालीलपैकी कोणती कृती संघटनेच्या कामकाजांच्या अभिन्न पैलूंचे सूचन करते ?
   (A) कागदपत्रे लावणे
   (B) नियोजन
   (C) कर्मचारी नेमणूक
   (D) समन्वय

6. खालील संकेतांकांचा वापर करून योग्य उत्तर लिहा :

   विधान (A) :

   काही अभ्यासकांनी प्रशासनाच्या तत्त्वांची दंतकथा आणि म्हणी असे संबोधून चेष्टा केली आणि ही तत्त्वे नाकारली.

   कारण (R) :

   जवळजवळ प्रत्येक तत्त्वासाठी आपल्याला तेवढेच विश्वसनीय व स्वीकारार्ह परस्परविरोधी तत्त्व आढळते.

   संकेतांक :

   (A) (A) आणि (R) हे दोन्ही स्वतंत्रपणे बरोबर असून (R) हे (A) चे बरोबर स्पष्टीकरण आहे
   (B) (A) आणि (R) हे स्वतंत्रपणे बरोबर आहेत पण (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही
   (C) (A) बरोबर आहे आणि (R) चूक आहे
   (D) (A) चूक आहे आणि (R) बरोबर आहे

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

7. Accountability as one of the three cardinal principles of Public Administration is ensured in New Public Management by :
   (A) Performing agency's goods
   (B) Following procedures in totality
   (C) Not obeying orders of superiors
   (D) Preventing misuse of public money
8. Max Weber identified it as essential feature of modern bureaucracy :
   (A) Hierarchy
   (B) Flexibility of rules
   (C) Patronage
   (D) Personal charisma
9. The principle that "a subordinate employee should receive orders from one superior only" is known as :
   (A) Span of Control
   (B) Unity of Command
   (C) Hierarchy
   (D) Delegation

7. 'उत्तरदायित्व' हे लोकप्रशासनाच्या तीन महत्त्वाच्या तत्त्वांपैकी एक तत्त्व असून त्याची निश्चिती .... द्वारे केली जाते.
   (A) अभिकरणांची उद्दिष्टपूर्ती
   (B) कार्यपद्धतींचे पूर्णत: अवलंबन करणे
   (C) वरिष्ठांच्या आज्ञा न पाळणे
   (D) सार्वजनिक पैशांचा दुरुपयोग टाळवे
8. मैक्स वेबरने .... हे आधुनिक नोकरशाहीचे अत्यावश्यक वैशिष्ट्य आहे असे प्रतिपादन केले.
   (A) पदसोपान
   (B) नियमातील लवचिकता
   (C) आश्रय
   (D) व्यक्तिगत करिश्मा
9. 'कनिष्ठ कर्मचाऱ्याने एकाच वरिष्ठाकडून आज्ञा स्वीकाराव्यात', या तत्त्वाला .... असे म्हणतात.
   (A) नियंत्रणाची कक्षा
   (B) आज्ञेची एकता
   (C) पदसोपान
   (D) प्रदत्त अधिकार

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

10. Match List I (Theorists) with List II (Ideas, Arguments) and select the *correct* answer from the codes given below :

List I (Theorists)

(*a*) Vincent Ostrom

(*b*) David Easton

(*c*) F.W. Riggs

(*d*) Mary Parker Follett

List II (Ideas, Arguments)

(1) Advanced the idea of 'constructive conflict'

(2) Presented 'defracted model'

(3) Critiqued bureaucratic model

(4) Conceived of public policy as an output of the political system

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(1)	(3)	(2)
(B)	(3)	(4)	(2)	(1)
(C)	(1)	(3)	(4)	(2)
(D)	(2)	(1)	(3)	(4)

10. यादी I (सिद्धांतक) आणि यादी II (संकल्पना, युक्तिवाद) यांचा मेळ घालून खालील संकेतांकांचा वापर करून **योग्य** उत्तर शोधा :

यादी I (सिद्धांतक)

(*a*) व्हीन्सेंट ओस्ट्रॉम

(*b*) डेव्हिड ईस्टन

(*c*) एफ्.डब्ल्यू. रिग्ज्

(*d*) मेरी पार्कर फॉलेट

यादी II (संकल्पना, युक्तिवाद)

(1) विधायक संघर्षाच्या संकल्पनेचा पुरस्कार केला

(2) विरचित प्रतिमानाची मांडणी केली

(3) चिकित्सक नोकरशाही प्रतिमानाची मांडणी केली

(4) सार्वजनिक धोरण हे राजकीय व्यवस्थेची निष्पत्ती आहे, अशी कल्पना केली

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(1)	(3)	(2)
(B)	(3)	(4)	(2)	(1)
(C)	(1)	(3)	(4)	(2)
(D)	(2)	(1)	(3)	(4)

11. Which one of the following is *not* a characteristic of new local governance ?
(A) Organised on formal and legal pattern
(B) Based on the post-bureaucratic notion of organisation
(C) Operate through open networks
(D) Participation of stakeholders in decision-making process

12. Functions discharged by the Panchayat Raj Institutions fall under :
(A) the 9th schedule
(B) the 10th schedule
(C) the 11th schedule
(D) the 12th schedule

13. Article 243 I of the Indian Constitution provides for the constitution of :
(A) Panchayat Raj Institutions
(B) Municipalities
(C) State Finance Commission
(D) State Election Commission

11. नवीन स्थानिक शासकतेचे खालीलपैकी कोणते एक वैशिष्ट्ये **नाही** ?
(A) औपचारिक आणि कायदेशीर नमुन्यावर आयोजित
(B) संघटनेच्या उत्तर-नोकरशाही संकल्पनेवर आधारित
(C) खुल्या नेटवर्क्स्द्वारे कार्यरत
(D) निर्णय प्रक्रियेतील भागधारकांचा सहभाग

12. पंचायत राज संस्थांच्या कामांचा/कार्यांचा समावेश .... होतो.
(A) 9व्या परिशिष्टात
(B) 10व्या परिशिष्टात
(C) 11व्या परिशिष्टात
(D) 12व्या परिशिष्टात

13. भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 243 I मध्ये कशाच्या स्थापनेची तरतूद आहे :
(A) पंचायत राज संस्था
(B) नगरपालिका
(C) राज्य वित्त आयोग
(D) राज्य निवडणूक आयोग

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

14. Major challenges faced by urban local governance bodies in India are :

(*a*) Financial crunch

(*b*) Low level of citizens participation in local bodies

(*c*) Privatization of public services

Codes :

(A) (*a*) and (*b*)

(B) (*b*) and (*c*)

(C) (*a*), (*b*) and (*c*)

(D) (*a*) and (*b*)

15. How many states in India have constituted the Lokayukta institutions ?

(A) 15

(B) 20

(C) 17

(D) 19

16. Lokpal consists of :

(A) 9 members including chair-person

(B) 8 members including chair-person

(C) 10 members excluding chair-person

(D) 7 members excluding chair-person

14. भारतातील नागरी स्थानिक शासकतेच्या संस्थाना सामना करावा लागत असलेली .... मुख्य आव्हाने आहेत.

(*a*) वित्तीय चणचण

(*b*) स्थानिक संस्थातील नागरिकांचा अल्प सहभाग

(*c*) लोकसेवांचे खाजगीकरण

संकेतांक :

(A) (*a*) आणि (*b*)

(B) (*b*) आणि (*c*)

(C) (*a*), (*b*) आणि (*c*)

(D) (*a*) आणि (*b*)

15. भारतातील किती राज्यांनी लोकायुक्त या संस्थेची स्थापना केली आहे ?

(A) 15

(B) 20

(C) 17

(D) 19

16. लोकपालमध्ये .... समावेश होतो.

(A) अध्यक्षासहित नऊ सदस्यांचा

(B) अध्यक्षासहित आठ सदस्यांचा

(C) अध्यक्षाशिवाय दहा सदस्यांचा

(D) अध्यक्षाशिवाय सात सदस्यांचा

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

17. Which among the following is *not* the feature of good governance ?
    (A) Equitable and inclusive
    (B) Non-responsive and non-consensus
    (C) Participatory and accountable
    (D) Transparent

18. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) Good Governance
(*b*) Citizen Charter
(*c*) Ombudsman
(*d*) RTE

List II

(1) People's defender
(2) Equitable and inclusive
(3) Empowerment of citizens
(4) Article 21A

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(2)	(3)	(1)	(4)
(B)	(3)	(2)	(4)	(1)
(C)	(1)	(4)	(3)	(2)
(D)	(4)	(1)	(2)	(3)

17. सुशासकतेचे खालीलपैकी कोणते एक वैशिष्ट्य **नाही** ?
    (A) समन्यायी आणि समावेशक
    (B) अप्रतिसादक्ष आणि एकवाक्यता विरहित
    (C) सहभागी आणि उत्तरदायी
    (D) पारदर्शक

18. यादी I चे यादी II शी जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I

(*a*) सु–प्रशासकता
(*b*) नागरिकांची सनद
(*c*) ऑब्यूडस्मन
(*d*) RTE

यादी II

(1) जन रक्षक
(2) समन्यायी आणि समावेशक
(3) नागरिकांचे सबलीकरण
(4) कलम 21A

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(2)	(3)	(1)	(4)
(B)	(3)	(2)	(4)	(1)
(C)	(1)	(4)	(3)	(2)
(D)	(4)	(1)	(2)	(3)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

19. In which Article right to education is incorporated ?
    (A) Article 22
    (B) Article 19(2)
    (C) Article 21(A)
    (D) Article 23

20. What are the features of MNREGA ?
    (*a*) A person above the age of 14 years is entitled to apply for work.
    (*b*) Any applicant is entitled to work within 15 days of his application.
    (*c*) It is limited to 100 days per household per year.
    (*d*) The applicant will be provided if possible within radius of 5 km.

    Codes :
    (A) (*a*), (*b*) and (*d*) are incorrect and (*c*) is correct
    (B) (*a*) is incorrect and (*b*), (*c*) and (*d*) are correct
    (C) (*a*) and (*b*) are correct and (*c*) and (*d*) are incorrect
    (D) (*a*), (*b*) and (*d*) are correct and (*c*) is incorrect

19. शिक्षणाच्या हक्काचा समावेश कोणत्या कलमात केला आहे ?
    (A) कलम 22
    (B) कलम 19(2)
    (C) कलम 21(A)
    (D) कलम 23

20. मनरेगाची (MNREGA) वैशिष्ट्ये काय आहेत ?
    (*a*) चौदा वर्षावरील व्यक्ती कामासाठी अर्ज करण्यास हकदार आहे.
    (*b*) कोणताही अर्जदार अर्ज केल्याच्या दिवसापासून 15 दिवसात काम मिळण्यास हकदार आहे.
    (*c*) प्रत्येक कुटुंबास दरवर्षी 100 दिवसापुरतेच काम मिळते.
    (*d*) अर्जदारास शक्यतोवर पाच किमी. अंतराच्या आत काम पुरवले जाईल.

    संकेतांक :
    (A) (*a*), (*b*) आणि (*d*) चूक आहेत आणि (*c*) बरोबर आहे
    (B) (*a*) चूक आहे आणि (*b*), (*c*) आणि (*d*) बरोबर आहे
    (C) (*a*) आणि (*b*) बरोबर आहे आणि (*c*) आणि (*d*) चूक आहे
    (D) (*a*), (*b*) आणि (*d*) बरोबर आहेत आणि (*c*) चूक आहे

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

21. Which of the following statements is *not* correct ?

(A) Military capability is a tangible element of National power.

(B) The quality of leadership can improve the power of a state.

(C) Demographic indicators are important for understanding the power of a state.

(D) Geography is an element of soft power of a state.

22. Which of the following statements is *not* correct about Paris agreement on Climate Change 2015 ?

(A) It has determined uniform target of emission reduction for all countries.

(B) It has asked countries to determine their own emission reduction targets.

(C) It relies on the principle of differential treatment of developed and underdeveloped countries for emission targets.

(D) It has made a detailed time-table for emission reduction for all countries.

21. खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर **नाही** ?

(A) लष्करी क्षमता हा राष्ट्रीय सत्तेचा मोजमाप करता येणारा घटक आहे.

(B) नेतृत्वाच्या गुणवत्तेमुळे राज्याच्या शक्तीत वाढ होऊ शकते.

(C) लोकसंख्येचे निर्देशक एखाद्या राज्याची सत्ता समजून घेण्यासाठी आवश्यक ठरतात.

(D) भूगोल हा सौम्य सत्तेचा घटक आहे.

22. वातावरण बदलाविषयीच्या 2015च्या पॅरिस करारासंबंधी खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर **नाही** ?

(A) त्यानुसार सर्व देशांना उत्सर्जन कमी करण्याचे समान उद्दिष्ट दिले आहे.

(B) त्यानुसार सर्व देशांना उत्सर्जन कमी करण्याचे स्वत:चे उद्दिष्ट ठरवण्याचा अधिकार आहे.

(C) त्यानुसार विकसित व विकसनशील देशांना उत्सर्जन कमी करण्याची वेगवेगळी उद्दिष्ट ठरली आहेत.

(D) त्यानुसार सर्व देशांसाठी उत्सर्जन कमी करण्याचे वेळापत्रक दिले आहे.

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

23. Which of the following is an incentive behind the Look East Policy of India ?

    (A) Weapons purchases

    (B) Quest for energy security

    (C) To build relations to counter China-Pak axis

    (D) Dominate the Indian Ocean

24. Which of the following regional trade groups have lowest percentage of intra-regional trade ?

    (A) SAFTA (South Asian Free Trade Association)

    (B) NAFTA (North Atlantic Free Trade Association

    (C) EU (European Union)

    (D) ASEAN (Association of South-East Asian Nations)

23. भारताच्या पूर्वाभिमुख धोरणाला उत्तेजन देणारा घटक खालीलपैकी कोणता आहे ?

    (A) शस्त्रास्त्र खरेदी

    (B) ऊर्जा सुरक्षेचा पाठपुरावा

    (C) चीन-पाकिस्तान अक्षाला उत्तर देण्यासाठी संबंध सुधारणे

    (D) हिंदी महासागरावर वर्चस्व ठेवणे

24. खालीलपैकी कोणत्या प्रादेशिक व्यापार गटात आंतरप्रदेशीय व्यापाराचं प्रमाण सर्वात कमी आहे ?

    (A) साफ्ता (दक्षिण आशियायी मुक्त व्यापार संघटना)

    (B) नाफ्ता (उत्तर अटलांटिक मुक्त व्यापार संघटना)

    (C) ईयू (यूरोपीय महासंघ)

    (D) आसियान (आग्नेय आशियायी राष्ट्रांची संघटना)

www.prepp.in

25. Which of the following principles of the WTO applies specifically to the developing countries ?

(A) Special and differential treatment

(B) Reciprocity and non-discrimination

(C) Predictability through transparency

(D) Equal treatment to locally produced and foreign goods

26. Which of the following statements is *correct* ?

(A) World system theory believes that anarchic international system is the root cause of conflict.

(B) Structural realism believes that human nature is the root cause of conflict.

(C) Realist theory of International Relations draws inspiration from Hobbes' thought

(D) Constructivism analyses the core and periphery in International Relations.

25. जागतिक व्यापार संघटनेचे पुढीलपैकी कोणते तत्त्व विशेषत: विकसित राष्ट्रांसाठी आहे ?

(A) विशेष आणि वेगळी वागणूक

(B) परस्परता आणि भेदभावाचा अभाव

(C) पारदर्शकतेतून अंदाज वर्तवण्याजोगी

(D) स्थानिक आणि परदेशी वस्तूंना समान वागणूक

26. खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे ?

(A) जागतिक व्यवस्था सिद्धांताच्या मते अराजकी आंतरराष्ट्रीय व्यवस्था हे संघर्षाचे मूळ आहे.

(B) संरचनात्मक वास्तववादाच्या मते मानवी स्वभाव हे सर्व संघर्षाचे मूळ आहे.

(C) आंतरराष्ट्रीय संबंधाच्या वास्तववादी सिद्धांताची प्रेरणा हॉब्जच्या विचारांत दिसते.

(D) रचनावाद आंतरराष्ट्रीय संबंधातील गाभा आणि परिघ यांचे विश्लेषण करतो.

www.prepp.in
Prepp Your Personal Exams Guide

27. Which of the following pairs is *not* matched correctly ?

List I

(*a*) Balance of power

(*b*) Deterrence

(*c*) Collective security

(*d*) UN peace keeping

List II

(*i*) Making alliances

(*ii*) Nuclear weapons

(*iii*) Isolating the aggressor

(*iv*) War with the aggressor

(A) (*a–i*)

(B) (*b–ii*)

(C) (*c–iii*)

(D) (*d–iv*)

28. Which of the following are forced migrants ?

(A) Mexicans crossing the border to enter the US

(B) Sri Lankan Tamils living in camps in Tamil Nadu

(C) Indian workers in Saudi Arabia

(D) Pakistani workers in UAE

27. खालीलपैकी कोणती जोडी नीट जुळवली गेलेली **नाही** ?

यादी I

(*a*) सत्ता समतोल

(*b*) प्ररोधन

(*c*) सामूहिक सुरक्षा

(*d*) संयुक्त राष्ट्रांची शांतता रक्षण मोहीम

यादी II

(*i*) आघाड्या करणे

(*ii*) अण्वस्त्रे

(*iii*) आक्रमकाला एकटे पाडणे

(*iv*) आक्रमकाशी युद्ध करणे

(A) (*a–i*)

(B) (*b–ii*)

(C) (*c–iii*)

(D) (*d–iv*)

28. खालीलपैकी कोणते लोक सक्तीने स्थलांतर करणारे आहेत ?

(A) सीमा ओलांडून अमेरिकेत येणारे मेक्सिकन

(B) तमिळनाडूतल्या शिबिरांमध्ये राहणारे श्रीलंकन तमिळ

(C) सौदी अरेबियातील भारतीय कामगार

(D) संयुक्त अरब अमिरातीतील पाकिस्तानी कामगार

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

29. A new model of public sector management which emerged in 1990s is known also as :

(A) Managerialism

(B) Market-based public administration

(C) Entrepreneurial government

(D) All of the above

30. Which of the following pairs is *not* matched *correctly* ?

Column I

(*a*) Critical Theory

(*b*) Realism

(*c*) World System Theory

(*d*) Social Constructivism

Column II

(*i*) Regime, Institutions

(*ii*) Interests, Power

(*iii*) Core, Periphery

(*iv*) Norms, Values

(A) (*a–i*)

(B) (*b–ii*)

(C) (*c–iii*)

(D) (*d–iv*)

29. 1990 मध्ये उदयास आलेले 'सार्वजनिक क्षेत्रीय व्यवस्थापन' हे नवे प्रतिमान या नावानेही ओळखले जाते :

(A) व्यवस्थापनवाद

(B) बाजारकेंद्री लोकप्रशासन

(C) व्यावसायिक उद्योजक प्रधान सरकार

(D) वरील सर्व पर्याय

30. खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर जुळवलेली **नाही** ?

स्तंभ I

(*a*) टीकावादी सिद्धांत

(*b*) वास्तववाद

(*c*) जागतिक व्यवस्था सिद्धांत

(*d*) सामाजिक रचनावाद

स्तंभ II

(*i*) नियम व्यवस्था, संस्था

(*ii*) हितसंबंध, सत्ता

(*iii*) केंद्र, परिघ

(*iv*) संकेत, मूल्ये

(A) (*a–i*)

(B) (*b–ii*)

(C) (*c–iii*)

(D) (*d–iv*)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

31. Which of the following is an element of India's 'Look East' Policy ?

(A) Nuclear co-operation treaty with ASEAN countries

(B) Co-operation with ASEAN countries on South China Sea disputes

(C) Promoting Democracy in ASEAN countries

(D) Free Trade Agreement with ASEAN countries

32. Among the following regional groups, which has signed a Free Trade Agreement with India ?

(A) European Union

(B) Association of South-East Asian Nations

(C) Shanghai Co-operation Organisation

(D) Gulf Co-operation Council

31. खालीलपैकी कोणता घटक भारताच्या पूर्वाभिमुख परराष्ट्र धोरणाचा एक घटक आहे ?

(A) आसियान देशांशी आण्विक सहकार्य

(B) आसियान देशांशी दक्षिण चीन समुद्रातील विवादांवर सहकार्य

(C) आसियान देशांत लोकशाहीचा पुरस्कार

(D) आसियान देशांशी खुल्या व्यापाराचा करार

32. खालीलपैकी कोणत्या क्षेत्रीय गटाने भारताबरोबर खुल्या व्यापाराचा करार केला आहे ?

(A) युरोपीय महासंघ

(B) आसियान (आग्नेय-आशियाई देशांची संघटना)

(C) शांघाय सहकार्य संघटना

(D) गल्फ सहकार्य संघटना

Prepp Your Personal Exam Guide

Prepp
Your Personal Exams Guide

33. Which of the following is *not* an element of India-Russia co-operation ?

(A) Joint ventures in weapons production

(B) Joint ventures in exploration of natural gas

(C) Joint ventures in sea-bed exploration

(D) Nuclear partnership

34. Which of the following statements is *true* ?

(A) Indus Water Treaty created the Permanent Indus Commission.

(B) Indus Water Treaty gave the control of three 'eastern' rivers (Beas, Ravi, Sutlej) to Pakistan.

(C) Indus Water Treaty appointed an international mediator for resolving water disputes between India and Pakistan.

(D) Indus Water Treaty appointed a third party arbitrator to resolve water disputes between India and Pakistan.

33. खालीलपैकी कोणता घटक भारत-रशिया सहकार्याचा घटक **नाही** ?

(A) शस्त्रास्त्र निर्मितीचे संयुक्त उपक्रम

(B) नैसर्गिक वायूच्या शोधाचे संयुक्त उपक्रम

(C) सागरी तळाच्या शोधाचे संयुक्त उपक्रम

(D) आण्विक भागीदारी

34. खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे ?

(A) सिंधु पाणीवाटप कराराने कायमस्वरूपी सिंधू आयोग (Indus Commission) निर्माण केले.

(B) सिंधु पाणीवाटप कराराने पूर्वेकडील तीन नद्यांचे (बिआस, रावी, सतलज) पाकिस्तानला दिले.

(C) सिंधु पाणीवाटप कराराने भारत-पाकिस्तानातील जलविवादांचे निराकरण करण्यासाठी मध्यस्थ नेमला

(D) सिंधु पाणीवाटप कराराने भारत-पाकिस्तानातील जलविवादांचे निराकरण करण्यासाठी लवाद नेमला

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

35. Which one of the following is *not* a principle of India's Nuclear Doctrine ?
   (A) Non-proliferation of nuclear technology
   (B) Minimum Credible Deterrence
   (C) No First use of Nuclear Weapons
   (D) No use of nuclear weapons against non-nuclear states

36. In which year did India host and chair the summit of the non-aligned movement ?
   (A) 1983
   (B) 1979
   (C) 1976
   (D) 1986

37. Which of the following terrorist groups is *not* banned by Government of India ?
   (A) Abu Sayyaf Group
   (B) Babbar Khalsa International
   (C) Communist Party of India (Maoist)
   (D) Hizb-ul-Mujahideen

35. खालीलपैकी कोणते तत्त्व भारताच्या आण्विक डॉक्ट्रिनचे तत्त्व **नाही** ?
   (A) अणुतंत्रज्ञानाच्या प्रसारास प्रतिबंध
   (B) किमान विश्वासार्ह प्ररोधन
   (C) अण्वस्त्रांचा प्रथम वापर करणे
   (D) अण्वस्त्रधारी नसलेल्या देशांविरुद्ध अण्वस्त्रांचा वापर न करणे

36. भारताने कोणत्या वर्षी गटनिरपेक्ष (अलिप्ततावादी) चळवळीच्या शिखर परिषदेचे यजमानपद आणि अध्यक्षपद भूषवले ?
   (A) 1983
   (B) 1979
   (C) 1976
   (D) 1986

37. खालीलपैकी कोणत्या दहशतवादी गटावर भारत सरकारने बंदी घातलेली **नाही** ?
   (A) अबु सायाफ गट
   (B) बब्बर खालसा इंटरनॅशनल
   (C) भारतीय कम्युनिस्ट पक्ष (माओवादी)
   (D) हिज्ब-उल-मुजाहिदीन

www.prepp.in
Prepp Your Personal Exams Guide

38. 'Chakmas' are the migrants in India who have come from :

(A) Bangladesh

(B) Myanmar

(C) Bhutan

(D) Nepal

39. Who are regarded as the 'founding fathers' of the non-aligned movement ?

(A) Nehru, Nasser, Sukarno

(B) Nehru, Tito, Sukarno

(C) Nehru, Nasser, Tito

(D) Nehru, Sukarno, Ho Chi Minh

40. **Assertion (A) :**

India-Vietnam friendship dates back to Cold War period.

Reason (R) :

Vietnam has supported India's bid for UN Security Council permanent membership.

Codes :

(A) (A) is true, (R) is not true

(B) (A) is not true, (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true, but (R) is not a cause of (A)

(D) Both (A) and (R) are true and (R) is a cause of (A)

38. 'चकमा' स्थलांतरित भारतात .... या देशातून आले.

(A) बांग्लादेश

(B) म्यानमार

(C) भुतान

(D) नेपाळ

39. गुटनिरपेक्ष चळवळीचे (अलिप्ततावादी चळवळ) शिल्पकार कोणाला म्हटले जाते ?

(A) नेहरू, नासर, सुकार्नो

(B) नेहरू, टिटो, सुकार्नो

(C) नेहरू, नासर, टिटो

(D) नेहरू, सुकार्नो, हो चि मिन्ह

40. **विधान (A) :**

भारत-व्हिएतनाम मैत्री शीतयुद्धाच्या काळापासून अस्तित्वात आहे.

कारण (R) :

संयुक्त राष्ट्रांच्या सुरक्षा परिषदेच्या कायम सभासदत्वासाठी भारत करत असलेल्या प्रयत्नांना व्हिएतनामचा पाठिंबा आहे.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे, (R) चूक आहे

(B) (A) चूक आहे, (R) बरोबर आहे

(C) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत, पण (R) हे (A) चे कारण नाही

(D) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत, आणि (R) हे (A) चे कारण आहे

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

41. Which of the following description does *not* fit the concept of 'Multiculturalism' ?

(A) Salad Bowl

(B) Cultural Mosaic

(C) Melting Pot

(D) Homogeneous Society

42. Who among the following argued that 'Man is working species' ?

(A) Babeuf

(B) Karl Marx

(C) Hegel

(D) Gramsci

43. Who among the following argued that 'Power is repressive' ?

(A) Gramsci

(B) Karl Marx

(C) Hegel

(D) Foucault

41. खालीलपैकी कोणते विशेषण बहुसंस्कृतीवाद या संकल्पनेशी जुळत **नाही** ?

(A) सॅलड बोल

(B) कल्चरल मोझेक

(C) मेल्टिंग पॉट

(D) एकसंध समाज

42. खालीलपैकी कोणी मनुष्याचा 'कामकरी प्रजाती' असा युक्तिवाद मांडलाय ?

(A) बेब्यू

(B) कार्ल मार्क्स

(C) हेगेल

(D) ग्रामशी

43. खालीलपैकी कोणी 'सत्ता ही दमनकारी असते' असा युक्तिवाद मांडलाय ?

(A) ग्रामशी

(B) कार्ल मार्क्स

(C) हेगेल

(D) फुको

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

44. What is the source of Marx's famous statement that "The History of all hitherto existing societies is the history of class struggle" ?

(A) The Civil War in France

(B) On the Jewish Question

(C) Manifesto of Communist Party

(D) Contribution to a Critique of Political Economy

45. Which variant of liberalism espouses sympathetic consideration of cultural differences, group rights and majority-minority relations as its core values ?

(A) Multiculturalism

(B) Classical liberalism

(C) Communitarianism

(D) Libertarianism

46. Give the *correct* answer to the statement below :

Post-modernist typically argued that ....

(A) 'Universalist' narratives which attempt to explain the world are invariably false.

(B) The world is socially constructed in a variety of ways.

(C) Differences of viewpoints should be celebrated not deplored

(D) All of the above

44. 'आतापर्यंतचा इतिहास, समाजाच्या वर्ग संघर्षाचा इतिहास आहे' या मार्क्सच्या विधानाचा स्रोत कोणता आहे ?

(A) द सिव्हिल वॉर इन फ्रान्स

(B) ऑन द ज्युईश क्वेश्चन

(C) मॅनिफॅस्टो ऑफ कम्युनिस्ट पार्टी

(D) कॉन्ट्रीब्युशन टु अ क्रीटिक ऑफ पोलिटिकल इकॉनॉमी

45. समूहांचे हक्क आणि अल्पसंख्याक-बहुसंख्यांकातील संबंधांच्या मुख्य मूल्यांना सहानुभूतिपूर्वक मान्यता कोणता उदारमतवादाचा प्रकार देतो ?

(A) बहुसंस्कृतीवाद

(B) अभिजात उदारमतवाद

(C) समुदायवाद

(D) उदारमतवाद

46. खालील विधानाचे **योग्य** उत्तर सांगा :

उत्तर-आधुनिकतावाद्यांच्या मते ....

(A) जगाची स्पष्टीकरणे देणारी वैश्विक कथने नेहमीच असत्य असतात.

(B) जग हे विविध प्रकारांनी सामाजिकदृष्ट्या घडलेले असते.

(C) दृष्टिकोनांमधील वैविध्य आनंदाची बाब आहे, धिक्कारण्याची नाही.

(D) वरील सर्व

47. Which of the following pairs is *correct* ?
(A) Conservatism — Anti-social change
(B) Conservatism — Anti-authority
(C) Conservatism — Anti-organic society
(D) Conservatism — Anti-tradition

48. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) T.H. Marshall
(*b*) Thomas Paine
(*c*) James Madison
(*d*) Samuel Smiles

List II

(1) The Rights of Man
(2) Advocated the concept of enterprise, hardwork and self-reliance
(3) Citizenship and social class
(4) Advanced constitutional republicanism

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(1)	(4)	(3)	(2)
(B)	(4)	(2)	(1)	(3)
(C)	(3)	(1)	(4)	(1)
(D)	(2)	(4)	(3)	(1)

47. खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर जुळली आहे ?
(A) स्थितिवाद – सामाजिक बदल विरोध
(B) स्थितिवाद – अधिकारवाद विरोध
(C) स्थितिवाद – जैविक समाज विरोध
(D) स्थितिवाद – परंपरा विरोध

48. यादी I ही यादी II शी जुळवा आणि योग्य उत्तर कोड (संकेत-सूची) मधून निवडा :

यादी I

(*a*) टी.एच. मार्शल
(*b*) थॉमस पेन
(*c*) जेम्स मेडीसन
(*d*) सामुइल स्माईल्स

यादी II

(1) द राईट्स ऑफ मॅन
(2) उद्योगप्रवणता, परिश्रमाची तयारी आणि स्वयंसाहाय्यता या संकल्पनेचा पुरस्कार केला
(3) सिटीझनशीप ॲन्ड सोशल क्लास्
(4) प्रगत प्रजासत्ताक घटनावाद

कोड (संकेत-सूची) :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(1)	(4)	(3)	(2)
(B)	(4)	(2)	(1)	(3)
(C)	(3)	(1)	(4)	(1)
(D)	(2)	(4)	(3)	(1)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

49. Give the *correct* answer by using the codes given below :

Assertion (A) :

The economic theory of the 'Philosophical Radicals' was directed from the start, towards the practical purpose of freeing commerce from the restrictions.

Reason (R) :

The general outline of utilitarian thinking was announced in Bentham's earliest work, 'The Fragment of Government'.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

49. संकेतांक वापरून योग्य उत्तर लिहा :

विधान (A) :

'फिलॉसॉफिकल रॅडिकल्स' या गटाचा आर्थिक सिद्धान्त सुरुवातीपासून व्यापार मुक्त करण्याच्या व्यावहारिक उद्दिष्टाने प्रेरित झाला होता.

कारण (R) :

उपयुक्ततावादाच्या विचाराची मांडणी बेंथमच्या सुरुवातीच्या काळातील 'द फ्रॅगमेन्टस् ऑफ गव्हर्नमेंट' या पुस्तकात प्रतिपादित केली होती.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत, आणि (R) हे (A) चे बरोबर स्पष्टीकरण आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत, परंतु (R) हे (A) चे बरोबर स्पष्टीकरण नाही

(C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

50. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I (Ideologies)

(*a*) Liberalism

(*b*) Conservatism

(*c*) Socialism

(*d*) Ecologism

List II (Core Values)

(1) Holism, anti-anthropocentrism

(2) Community, equality, labourism, cooperation

(3) Tradition, organic society, hierarchy, property

(4) Freedom, justice, reason, toleration

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(1)	(4)	(2)	(3)
(B)	(3)	(2)	(4)	(1)
(C)	(2)	(1)	(3)	(4)
(D)	(4)	(3)	(2)	(1)

50. यादी I ही यादी II शी जुळवा आणि संकेत-सूचीचा वापर करून योग्य उत्तर द्या :

यादी I (विचारप्रणाली)

(*a*) उदारमतवाद

(*b*) रूढीवाद

(*c*) समाजवाद

(*d*) परिदृष्टिवाद

यादी II (गाभ्याचे मूल्य)

(1) संपूर्णतावाद, मनुष्यकेंद्रिता विरोध

(2) समुदाय, समता, श्रमवाद, सहकार

(3) परंपरा, जैविक समाज, उतरंड, मालमत्ता

(4) स्वातंत्र्य, न्याय, विवेक, सहिष्णुता

संकेत-सूची :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(1)	(4)	(2)	(3)
(B)	(3)	(2)	(4)	(1)
(C)	(2)	(1)	(3)	(4)
(D)	(4)	(3)	(2)	(1)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

51. Who is the author of the book 'Prison Notebooks' ?

(A) Franz Fanon

(B) Karl Marx

(C) Antonio Gramsci

(D) V.I. Lenin

52. Who among the following wrote the book 'Wretched of the Earth' ?

(A) Karl Marx

(B) Lenin

(C) Franz Fanon

(D) Hannah Arendt

53. The negative theory of liberty was advocated by :

(A) John Stuart Mill

(B) T.H. Green

(C) Isaih Berlin

(D) Karl Popper

54. Which one of the following thinkers stressed the productive dimension of power ?

(A) Foucault

(B) Mill

(C) Marx

(D) Lasswell

51. 'प्रिझन नोटबुक्स' या ग्रंथाचा लेखक कोण ?

(A) फ्रांझ फॅनन

(B) कार्ल मार्क्स

(C) अंतोनिओ ग्रामशी

(D) व्लादिमीर इलिच लेनिन

52. खालीलपैकी कोणी 'रेचेड ऑफ द अर्थ' हे पुस्तक लिहिले ?

(A) कार्ल मार्क्स

(B) लेनिन

(C) फ्रांझ फॅनन

(D) हॅन्ना आरेंट

53. नकारात्मक स्वातंत्र्याचा सिद्धांत .... याने मांडला.

(A) जॉन स्टुअर्ट मिल

(B) टी.एच्. ग्रीन

(C) ईसाह बर्लिन

(D) कार्ल पॉपर

54. खालीलपैकी कोणत्या विचारवंताने सत्तेच्या उत्पादक परिमाणांवर भर दिला ?

(A) फूको

(B) मिल

(C) मार्क्स

(D) लास्वेल

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

55. Who among the following used the expression 'forced to be free' in connection with the notion of liberty of the individual ?

(A) Rousseau

(B) Locke

(C) Green

(D) Hobhouse

56. Who among the following said that democracy can become 'tyranny of the majority' ?

(A) J. Rousseau

(B) De Tocqueville

(C) J.S. Mill

(D) James Madison

57. Who argued that 'life, liberty and property' are inalienable rights of men ?

(A) Aristotle

(B) Rousseau

(C) Hobbes

(D) Locke

55. खालीलपैकी कोणी व्यक्तिस्वातंत्र्याच्या संकल्पनेच्या संदर्भात 'स्वातंत्र्यासाठी जबरदस्ती' हा शब्द प्रयोग केला ?

(A) रूसो

(B) लॉक

(C) ग्रीन

(D) हॉबहाऊस

56. खालीलपैकी कोणी 'असे म्हटले आहे की लोकशाही ही बहुसंख्याकांची हुकूमशाही होऊ शकते ?

(A) जे. रूसो

(B) डी टॉकव्हिल

(C) जे.एस. मिल

(D) जेम्स मॅडीसन

57. जीवन, स्वातंत्र्य आणि संपत्ती हे हिरावून न घेता येणारे मानवाचे हक्क आहेत, असे कोण म्हणाले ?

(A) ॲरिस्टॉटल

(B) रूसो

(C) हॉब्ज

(D) लॉक

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

58. The term Legitimation crisis is most associated with :

(A) Gramsci

(B) Foucault

(C) Habermas

(D) Lenin

59. From whom does Marx borrow but fundamentally modify his dialectic method ?

(A) Kant

(B) Hegel

(C) Adam Smith

(D) Ludewig Feuerbach

60. Who described freedom as the 'silence of the laws' ?

(A) Isaiah Berlin

(B) Thomas Hobbes

(C) Milton Friedman

(D) J.S. Mill

58. 'अधिमान्यतेचा पेचप्रसंग' ही संज्ञा मुख्यत: कोणाशी निगडित आहे ?

(A) ग्रामशी

(B) फुको

(C) हाबरमास

(D) लेनिन

59. मार्क्सने कोणाकडून द्वंद्वात्मक पद्धती स्वीकारून त्यामध्ये मूलभूत पुनर्रचना केली ?

(A) कांट

(B) हेगेल

(C) ॲडम स्मिथ

(D) लुडविग फॉयरबाख्

60. कोणी स्वातंत्र्याचे वर्णन 'कायद्याचे मौन' असे केले आहे ?

(A) इसाया बर्लीन

(B) थॉमस व्हॉब्ज

(C) मिल्टन फ्रिडमन

(D) जे.एस. मिल

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

61. The historic 'Quit India' resolution was passed under Mahatma Gandhi's leadership at Gowalia Tank median in the city of :

(A) Kolkata

(B) Chennai

(C) Lucknow

(D) Mumbai

62. Who was the revolutionary Marxist leader with whom M.N. Roy had a prolonged political debate in 1919-1920 ?

(A) Karl Marx

(B) V.I. Lenin

(C) Joseph Stalin

(D) Mao Tse Tung

63. Who among the following personalities established the organisation 'Abhinav Bharat' ?

(A) B.G. Tilak

(B) M.K. Gandhi

(C) Rabindranath Tagore

(D) V.D. Savarkar

61. महात्मा गांधींच्या नेतृत्वाखाली गवालिया टँक मैदानात ऐतिहासिक 'भारत छोडो' ठराव कोणत्या शहरात संमत झाला ?

(A) कोलकाता

(B) चेन्नई

(C) लखनौ

(D) मुंबई

62. मानवेंद्रनाथ रॉय यांनी 1919-1920 मधे कोणत्या क्रांतिकारक मार्क्सवादीने त्याबरोबर राजकीय चर्चा केली ?

(A) कार्ल मार्क्स

(B) व्लादिमीर इलिच लेनिन

(C) जोसेफ स्टॅलिन

(D) माओ त्से तुंग

63. खालील व्यक्तींपैकी 'अभिनव भारत' ही संघटना कुणी स्थापन केली ?

(A) बाळ गंगाधर टिळक

(B) मो.क. गांधी

(C) रविंद्रनाथ टागोर

(D) वि.दा. सावरकर

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

64. Which of the following were the tenents of Jayprakash Narayan's concept of Communitarian Democracy ?

(*a*) Decentralised political economy

(*b*) Competitiveness

(*c*) Deliberate process of devolution

(*d*) Harmonization of interest

Choose the answer from the following codes :

(A) (*b*), (*c*), (*d*)

(B) (*a*), (*b*), (*c*)

(C) (*a*), (*c*), (*d*)

(D) (*a*), (*b*), (*d*)

65. Which one of the following is *not* separatist movement ?

(A) JKLF

(B) ULFA

(C) PLA

(D) Naxalism

66. Who among the following launched Kalaram Mandir Entry Satyagraha ?

(A) Mahatma Gandhi

(B) Vinoba Bhave

(C) Dr. B.R. Ambedkar

(D) J.P. Narayan

67. Which one of the following is the characteristic of post-behaviourism ?

(A) Quantification

(B) Relevance

(C) Value free

(D) Pure science

64. खालीलपैकी कोणते जयप्रकाश नारायण यांच्या 'समुदायवादी लोकशाही' या संकल्पनेचे पैलू होते ?

(*a*) विकेंद्रित राजकीय अर्थव्यवस्था

(*b*) स्पर्धात्मकता

(*c*) सहेतूक सत्ता अवदान प्रक्रिया

(*d*) हितसंबंधांचा मेळ

खाली दिलेल्या कोडमधून उत्तर निवडा :

(A) (*b*), (*c*), (*d*)

(B) (*a*), (*b*), (*c*)

(C) (*a*), (*c*), (*d*)

(D) (*a*), (*b*), (*d*)

65. खालीलपैकी कोणती फुटीरतावादी चळवळ **नाही** ?

(A) जे.के.एल.एफ

(B) उल्फा

(C) पी.एल.ए.

(D) नक्षलवाद

66. खालीलपैकी कुणी काळाराम मंदिर प्रवेश सत्याग्रह सुरू केला ?

(A) महात्मा गांधी

(B) विनोबा भावे

(C) डॉ. भी.रा. आंबेडकर

(D) जयप्रकाश नारायण

67. खालीलपैकी कोणते वर्तनवादोत्तरवादाचे वैशिष्ट्य आहे ?

(A) परिमाणन

(B) उपयुक्तता

(C) मूल्यनिरपेक्षता

(D) विशुद्ध शास्त्र

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

68. With which of the following organizations Periyar E.V. Ramsamy was associated ?

(*a*) Self-Respect Movement

(*b*) Justice Party

(*c*) Dravidar Kazhagam

(*d*) Home-rule Movement

Choose your answer from the following codes :

Codes :

(A) (*a*), (*c*), (*d*)

(B) (*b*), (*c*), (*d*)

(C) (*a*), (*b*), (*c*)

(D) (*a*), (*b*), (*d*)

69. Agganna Sutta is in which text ?

(A) Digha Nikaya

(B) Tripitika

(C) Vinaya Pitaka

(D) Dhammapada

70. In Buddhist literature what is 'Sutta' ?

(A) Dialogue between Buddha and Sanjaya

(B) Discourse imparted by the Buddha to two Brahmins : Bharadvaja and Vasistha

(C) Dialogue between Sariputta and Assaji

(D) Discourse between Anuruddha and Katyayana

68. खालीलपैकी कोणत्या संघटनांबरोबर पेरियार ई. व्ही. रामसामी संबंधित होते ?

(*a*) आत्म-सन्मान चळवळ

(*b*) जस्टिस पक्ष

(*c*) द्रविडार कळघम

(*d*) होम-रूल चळवळ

खाली दिलेल्या सूचीतून तुमचे उत्तर निवडा :

सूची :

(A) (*a*), (*c*), (*d*)

(B) (*b*), (*c*), (*d*)

(C) (*a*), (*b*), (*c*)

(D) (*a*), (*b*), (*d*)

69. आगन सुत्त कोणत्या ग्रंथांत समाविष्ट आहे ?

(A) दिघनिकाय

(B) त्रिपिटक

(C) विनयपिटक

(D) धम्मपद

70. बौद्ध साहित्यात 'सुत्त' म्हणजे काय आहे ?

(A) बुद्ध आणि संजय यांच्यातील संवाद

(B) भारद्वाज आणि वशिष्ठ या दोन ब्राह्मणांशी बौद्धाने केलेली चर्चा

(C) सारीपुत्त आणि असाजी यांच्यातील संवाद

(D) अनुरुद्ध आणि कात्यायन यांच्यामधील चर्चा

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

71. Which imperialist country had maximum number of colonies ?
(A) Great Britain
(B) France
(C) Portugal
(D) Holland

72. Which leader of anti-colonial struggle served as President of Zambia from 1964 to 1991 ?
(A) Kenneth Kaunda
(B) Harry Nkumbula
(C) Julius Nyerere
(D) Robert Mugabe

73. Who among the following leaders was *not* associated with anti-colonial struggle ?
(A) Mahatma Gandhi
(B) Kenneth Kaunda
(C) Harry Nkumbula
(D) Daniel Lisulo

74. Identify the non-democratic regimes from the following :
(A) Switzerland
(B) Australia
(C) Cuba
(D) Denmark

71. कोणत्या साम्राज्यवादी राष्ट्राच्या सर्वाधिक वसाहती होत्या ?
(A) ग्रेट ब्रिटन
(B) फ्रान्स
(C) पोर्तुगाल
(D) हॉलंड

72. वसाहतवाद विरोधी चळवळीत सहभागी झालेल्या कोणत्या नेतृत्वाने झांबियाचे राष्ट्राध्यक्ष म्हणून 1964 ते 1991 पर्यंत कार्य केले ?
(A) केनेथ कौंडा
(B) हॅरी नुकुंबुला
(C) ज्युलियस नैरेरे
(D) रॉबर्ट मुगाबे

73. वसाहतवाद विरोधी चळवळी खालीलपैकी कोणते नेतृत्व सहभागी **नव्हते** ?
(A) महात्मा गांधी
(B) केनेथ कौंडा
(C) हॅरी नुकुंबुला
(D) डॅनिअल लिसुलो

74. खालीलपैकी गैर-लोकशाही राजवट ओळखा :
(A) स्वित्झर्लंड
(B) ऑस्ट्रेलिया
(C) क्युबा
(D) डेनमार्क

www.prepp.in

75. In which of the following developing countries transition from democracy to consolidated democracy can be witnessed ?
   (A) Kenya
   (B) India
   (C) Uruguway
   (D) Pakistan

76. Choose the *incorrect* statement :
   (A) New social movements focus on issues related to human rights.
   (B) Gay rights movement can be considered as new social movement.
   (C) New social movement emerged in mid 1960 i.e. in a post-industrial economy.
   (D) Animal rights movement cannot be called new social movement as it is not related to human rights.

77. Which among the following is *not* new social movements ?
   (A) Women's movement
   (B) Ecology movement
   (C) Gay rights movements
   (D) Peasant movement

78. Which of the following political systems has multiparty system ?
   (A) USA
   (B) Great Britain
   (C) France
   (D) Australia

75. खालीलपैकी कोणत्या राज्यात लोकशाहीकडून सदृढ लोकशाहीकडे संक्रमण झालेले दिसून येते ?
   (A) केनीया
   (B) भारत
   (C) उरुग्वे
   (D) पाकिस्तान

76. खालीलपैकी **चुकीचे** विधान ओळखा :
   (A) नव सामाजिक चळवळी मानवी हक्कांच्या प्रश्नांवर लक्ष केंद्रित करतात.
   (B) समलिंगी चळवळीला नव सामाजिक चळवळ म्हणतात येईल.
   (C) नव सामाजिक चळवळी 1960च्या मध्यावर म्हणजेच औद्योगिक अर्थव्यवस्थेच्या उत्तरार्धात उदयाला आल्या.
   (D) प्राण्यांच्या हक्कांच्या चळवळींना नव सामाजिक चळवळी म्हणता येणार नाही कारण त्या मानवी हक्कांशी संबंधित नाहीत.

77. खालीलपैकी कोणती चळवळ नव चळवळ **नाही** ?
   (A) स्त्रियांची चळवळ
   (B) परिसृष्टी चळवळ
   (C) समलैंगिकांची चळवळ
   (D) शेतकरी चळवळ

78. खालीलपैकी कोणत्या राजकीय व्यवस्थेत बहुपक्ष पद्धती आहे ?
   (A) यु.एस्.ए.
   (B) ग्रेट ब्रिटन
   (C) फ्रान्स
   (D) ऑस्ट्रेलिया

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

79. Which is *not* the feature of Schumpeter's elite model of participatory democracy ?
   (A) Common people do not have capacity to make intelligent decisions in area of politics.
   (B) In democracy the actual power is in the hands of an elite minority.
   (C) Democracy is competition between elites and masses.
   (D) In democracy the role of citizens duty begins and ends with selecting — via ballot box — the individual or party.

80. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*i*) Patrimonialism
(*ii*) Majoritarianism
(*iii*) Bureaucratic authoritarianism
(*iv*) Military dictatorship

List II

(*a*) Argentina between 1966-1973
(*b*) Iraq during 1979 to 2003
(*c*) Czar during 12th century to 1917
(*d*) Athenian democracy

Codes :

(A) (*i–c*), (*ii–d*), (*iii–a*), (*iv–b*)
(B) (*i–b*), (*ii–c*), (*iii–a*), (*iv–d*)
(C) (*i–a*), (*ii–b*), (*iii–c*), (*iv–d*)
(D) (*i–d*), (*ii–c*), (*iii–b*), (*iv–a*)

79. खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य शुंपीटर यांच्या सहभागी लोकशाहीच्या अभिजनवादी प्रारूपाचे वैशिष्ट्य **नाही** ?
   (A) सामान्य लोकांना राजकारणासंबंधी हुशारीने निर्णय घेण्याची क्षमता नसते.
   (B) लोकशाहीमध्ये प्रत्यक्ष सत्ता ही अल्पसंख्य अभिजनांच्या हातात असते.
   (C) लोकशाही म्हणजे अभिजन आणि लोक यांच्यातील स्पर्धा होय.
   (D) लोकशाहीमध्ये नागरिकांची भूमिका मतपेटीद्वारे व्यक्ती किंवा पक्षाची निवड करणे इथून सुरू होते आणि तेथेच संपते.

80. यादी I ही यादी II शी जुळवा आणि योग्य उत्तर संकेत सूची-मधून निवडा :

यादी I

(*i*) वंशानुगतत्त्व
(*ii*) बहुसंख्यांकवाद
(*iii*) नोकरशाहीची एकाधिकारशाही
(*iv*) लष्करी हुकूमशाही

यादी II

(*a*) 1966-1973 मधील अर्जेंटिना
(*b*) 1979 ते 2003 मधील इराक
(*c*) 12वे शतक ते 1917 पर्यंतची झारशाही
(*d*) अथेन्समधील लोकशाही

संकेत-सूची :

(A) (*i–c*), (*ii–d*), (*iii–a*), (*iv–b*)
(B) (*i–b*), (*ii–c*), (*iii–a*), (*iv–d*)
(C) (*i–a*), (*ii–b*), (*iii–c*), (*iv–d*)
(D) (*i–d*), (*ii–c*), (*iii–b*), (*iv–a*)

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

81. .... Committee was appointed for advising the Government about Non-Scheduled Languages.

(A) Chandrashekhar Kambar

(B) Bhalachandra Nemade

(C) Sitakant Mahapatra

(D) Ashok Vajpayee

82. .... accord was an attempt to contain terrorism in Punjab.

(A) Rajiv — Longowal

(B) Indira Gandhi — Bhindranwale

(C) Nehru — Laldenga

(D) Vajpayee — Badal

83. Who led the All Assam Students' Movement against migration ?

(A) Prafulla Mahanta

(B) Hiteshwar Saikia

(C) Gopinath Bardoloi

(D) Tarun Gogoi

81. भाषांबद्दल शासनाला सल्ला देण्यासाठी .... समितीची नेमणूक करण्यात आली.

(A) चंद्रशेखर कंबार

(B) भालचंद्र नेमाडे

(C) सीताकांत महापात्रा

(D) अशोक वाजपेयी

82. .... हा करार पंजाबमधील दहशतवाद आटोक्यात आणण्यासाठी झाला.

(A) राजीव – लोंगोवाल

(B) इंदिरा गांधी – भिंद्रनवाले

(C) नेहरू – लालडेंगा

(D) वाजपेयी – बादल

83. ऑल आसाम स्टुडंट्स युनियनच्या स्थलांतर-विरोधी चळवळीचे नेतृत्व खालीलपैकी कुणी केले ?

(A) प्रफुल्ल महंत

(B) हितेश्वर सैकिया

(C) गोपीनाथ बार्दोलोई

(D) तरुण गोगोई

Your Personal Exam Guide

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

84. Frequent use or misuse of Article .... has caused rift in Centre-State Relations.

(A) 352

(B) 360

(C) 356

(D) 32

85. Which of the following is *not correct* ?

(A) Demolition of Babri Masjid — 1992

(B) Announcement of LPG Policy — 1991

(C) RTI Act — 2005

(D) Assassination of Indira Gandhi — 1985

86. Reorganisation of states was done on the recommendations of .... Commission.

(A) Fazal Ali

(B) Dar

(C) Sarkaria

(D) Mandal

84. .... कलमाच्या सततच्या वापर किंवा गैरवापरामुळे केंद्र-राज्य संबंधात अंतर निर्माण झाले आहे.

(A) 352

(B) 360

(C) 356

(D) 32

85. पुढीलपैकी कोणती जोडी बरोबर **नाही** ?

(A) बाबरी मशीद उद्ध्वस्त करणे — 1992

(B) खाजाऊ धोरणाची घोषणा — 1991

(C) माहिती अधिकार कायदा — 2005

(D) इंदिरा गांधींची हत्या — 1985

86. राज्यांची पुनर्रचना .... आयोगाच्या शिफारशींनुसार करण्यात आली.

(A) फाजल अली

(B) दार

(C) सरकारिया

(D) मंडल

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

87. Which of the following is *not* a Dravidian Political Party ?

(A) Dravida Kazhagam

(B) Marumalarchi Dravida Munnetra Kazhagam

(C) Telangana Rashtra Samiti

(D) All India Anna Dravida Munnetra Kazhagam

88. Which of the following castes is *not* mobilised recently for seeking reservation ?

(A) Jats

(B) Patidars

(C) Marathas

(D) Malis

89. .... is the new entrant in the voting process in India.

(A) Ballot Paper

(B) EVMs

(C) VVPATs

(D) Electoral Violence

87. खालीलपैकी कोणता द्रविड पक्ष **नाही** ?

(A) द्रविड कळघम्

(B) मरूमलार्चि द्रविड मुन्नेत्र कळघम्

(C) तेलंगण राष्ट्र समिती

(D) अण्णाद्रमुक पक्ष

88. खालीलपैकी कोणत्या जातीचे अलिकडच्या काळात राखीव जागांसाठी संघटन झालेलं **नाही** ?

(A) जाट

(B) पाटीदार

(C) मराठा

(D) माळी

89. .... ही भारताच्या निवडणूक प्रक्रियेतील नवीन बाब आहे.

(A) मतपत्रिका

(B) ईव्हीएम यंत्रे

(C) व्हीव्हीपॅट यंत्रे

(D) निवडणूक काळातील हिंसाचार

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

90. The leader of the opposition in the 16th Lok Sabha was :

(A) Kamal Nath

(B) Mallikarjun Kharge

(C) Rahul Gandhi

(D) Gulam Nabi Azad

91. Which of the following is *not* a Union Territory ?

(A) Mizoram

(B) Lakshadweep

(C) Andaman & Nicobar Islands

(D) Daman & Diu

92. Article 1 of the Indian Constitution describes India as the :

(A) Territories of the States

(B) Union of State

(C) Indian Federation

(D) Confederation

93. The Joint Session of the Parliament is chaired by the :

(A) Speaker of Lok Sabha

(B) Vice-President of India

(C) Chairman of the Rajya Sabha

(D) Prime Minister of India

90. 16व्या लोकसभेतील विरोधी पक्षांचे नेते .... हे होते.

(A) कमलनाथ

(B) मल्लिकार्जुन खरगे

(C) राहुल गांधी

(D) गुलाम नबी आझाद

91. पुढीलपैकी कोणता केंद्रशासित प्रदेश **नाही** ?

(A) मिझोराम

(B) लक्षद्वीप

(C) अंदमान आणि निकोबार बेटे

(D) दमण आणि दीव

92. भारतीय राज्यघटनेत भारताचे पुढीलप्रमाणे वर्णन आहे :

(A) राज्यांचे भूप्रदेश

(B) राज्यांचा समूह

(C) भारतीय संघराज्य

(D) महासंघ

93. संसदेच्या संयुक्त अधिवेशनाच्या अध्यक्षस्थानी .... हे असतात.

(A) लोकसभेचे अध्यक्ष

(B) भारताचे उपराष्ट्रपती

(C) राज्यसभेचे सभापती

(D) भारताचे पंतप्रधान

94. The President of India addresses both the Houses of Parliament assembled together :

(A) During the emergency session of the Parliament

(B) Every Session

(C) First Session after each General Election and First Session each year

(D) Any Session

95. Supremacy of the Constitution means :

(A) Constitution is above States

(B) Constitution is above Government

(C) Constitution is above all institutions, organisations and citizens

(D) Constitution is above the Parliament

96. Which of the following is the largest Committee of the Parliament ?

(A) The Estimates Committee

(B) The Public Accounts Committee

(C) Committee on Public Sector Enterprises

(D) The Committee on Petitions

94. भारताचे राष्ट्रपती संसदेच्या दोन्ही सभागृहांच्या सदस्यांना एकत्रितपणे पुढील प्रसंगी संबोधित करतात :

(A) संसदेच्या आपत्कालीन अधिवेशनात

(B) प्रत्येक अधिवेशनात

(C) सार्वत्रिक निवडणुकीनंतरच्या पहिल्या अधिवेशनात आणि दरवर्षीच्या पहिल्या अधिवेशनात

(D) कोणत्याही अधिवेशनात

95. घटनेची सर्वोच्चता म्हणजे :

(A) घटना ही राज्यांपेक्षा वरच्या स्थानावर आहे

(B) घटना ही शासनापेक्षा वरच्या स्थानावर आहे

(C) घटना ही सर्व संस्था, संघटना आणि नागरिकांपेक्षा वरच्या स्थानावर आहे

(D) घटना ही संसदेपेक्षा वरच्या स्थानावर आहे

96. संसदेची सर्वात मोठी समिती कोणती ?

(A) अंदाज समिती

(B) लोकलेखा समिती

(C) सार्वजनिक क्षेत्रांतील उद्योगविषयक समिती

(D) याचिकाविषयक समिती

www.prepp.in
Prepp Your Personal Exams Guide

97. The Council of Ministers hold office :
    (A) During the pleasure of the President
    (B) During the pleasure of the Speaker
    (C) For a fixed term of five years
    (D) During the pleasure of Prime Minister

98. The following word was added to the Preamble by the 42nd Amendment :
    (A) Secular
    (B) Democratic
    (C) Republic
    (D) Sovereign

99. According to the Constitution, the President of India works on the aid and advice of :
    (A) The Vice-President
    (B) The Prime Minister and the Council of Ministers
    (C) The Supreme Court of India
    (D) The Attorney General of India

100. Which Article of the Constitution envisages a Supreme Court ?
    (A) 128
    (B) 124
    (C) 132
    (D) 136

97. मंत्रिमंडळ कधीपर्यंत कार्यभार सांभाळते ?
    (A) राष्ट्रपतींची मर्जी असेपर्यंत
    (B) लोकसभा अध्यक्षांची मर्जी असेपर्यंत
    (C) पाच वर्षांच्या निश्चित कालावधीसाठी
    (D) पंतप्रधानांची मर्जी असेपर्यंत

98. बेचाळीसाव्या घटनादुरुस्तीनंतर घटनेच्या प्रास्ताविकात पुढील शब्दाचा समावेश करण्यात आला :
    (A) धर्मनिरपेक्ष
    (B) लोकशाही
    (C) प्रजासत्ताक
    (D) सार्वभौम

99. भारतीय घटनेप्रमाणे राष्ट्रपती .... यांच्या सल्ला व मार्गदर्शनानुसार काम करतात.
    (A) उपराष्ट्रपती
    (B) पंतप्रधान आणि मंत्रिमंडळ
    (C) भारताचे सर्वोच्च न्यायालय
    (D) भारताचे महान्यायवादी

100. घटनेच्या पुढीलपैकी कोणत्या कलमात सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्मितीचा उल्लेख आहे ?
    (A) 128
    (B) 124
    (C) 132
    (D) 136

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

ROUGH WORK

Prepp
Your Personal Exam Guide